

**Dissertatio medica de singularibus ... / proponit Gottfried Welsch ...
respondente Michaelae Ettmüller ... ad D. 2. Octobr. M. DC, LXIII.**

Contributors

Welsch, Gottfried, 1618-1690.
Ettmüller, Michael, 1644-1683.

Publication/Creation

Lipsiae : Impensis Nicolai Scipionis, [1663]

Persistent URL

<https://wellcomecollection.org/works/zey9q5tb>

License and attribution

This work has been identified as being free of known restrictions under copyright law, including all related and neighbouring rights and is being made available under the Creative Commons, Public Domain Mark.

You can copy, modify, distribute and perform the work, even for commercial purposes, without asking permission.

**wellcome
collection**

Wellcome Collection
183 Euston Road
London NW1 2BE UK
T +44 (0)20 7611 8722
E library@wellcomecollection.org
<https://wellcomecollection.org>

DISSERTATIO MEDICA

De

SINGULARIBUS,

Quam

Loco Disputationis Ordinariae
publicè ventilandam

proponit

D. Gottfried Welsch / Facultat.

Medic. Senior, Pathol. Profes. Publ. Major. P.P. Col-
legii Collegiat. Academ. Decem-Vir, & Reipubl.
Patr. Physicus Ordinarius,

RESPONDENTE

M. MICHAELE Sttmüller /
Lipsiensi, Med. Candidat,

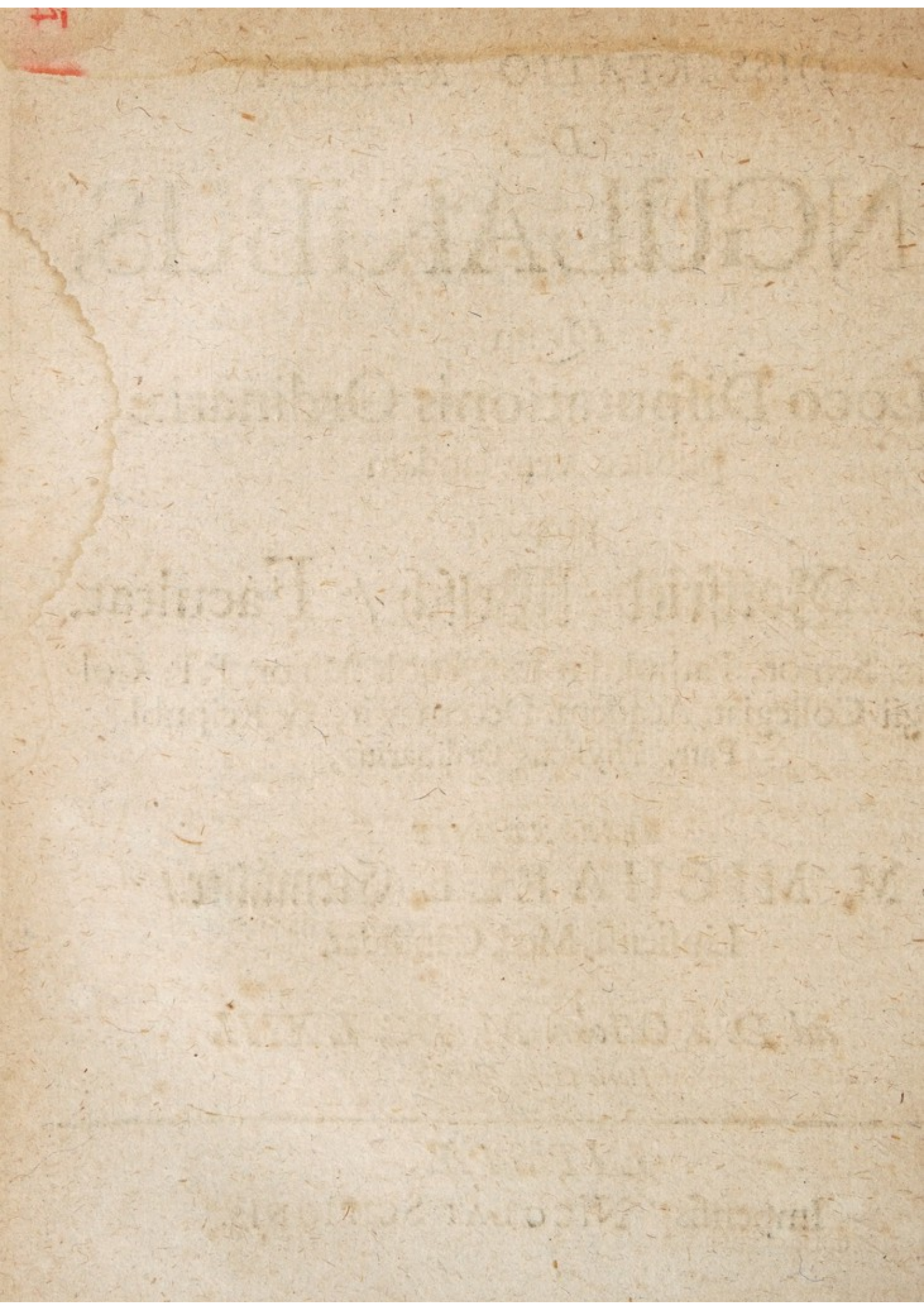
ad D. 2. Octobr. M. DC, LXIII.

Horis Locoq, solitis.

LIPSIÆ,

Impensis NICOLAI SCIPIONIS.

JESU JUVVA!

Singularare haectenus in *Praxi Medica* fuisse, quod Morborum, nisi omnium, plerorumque tamen Curatio, non amplius ex praescripta & recepta *Dogmaticorum Methodo*, sed vel solo, vel maximam tamen ex parte, *Singularium* ita dictorum usu, a non paucis passim tractaretur, neminem esse, ut uxor, quem lateat; Quod ipsum tamen cum Bonis, Eruditis, ac *rationabilibus Medicis* omnibus, vel ex eo tantum maxime suspectum videatur, quod *Singularium* ita dictorum *Natura*, & *agendi*, ac *Operandi Vis*, ipsos ut plurimum non minus Autores, & Inventores non paucos, quam alios Eruditos quosvis, latere penes, persuasum pariter, ac compertum esset; placuit hac vice, dum, *Ordinariam* habere *Disputationem*, Ordinis ratio me jubet, de *Verâ ac Genuinâ Singularium Naturâ*, hoc tantum proferre, quod, nisi essentiam, & formalitatem *Ipsorum* planè ac purè exhauriat, Doctioribus tamen aliis, in hanc subjectam materiam penitus inquirendi, & Publicae adeo Agrotantium salutis benè, ac salutariter prospiciendi, ansam præbeat.

Ut autem in *Publici gratiam*, & *Veritatis studio*, id tantum dicatur, quod verum est, faxit *Is*, qui ipse *Solus est Veritas*!

THESIS I.

Ad Rem ergo accedens circa Etymologiam pluribus non sum sollicitus, quam quod dicam, *Singularare*, Vi Nominis, id denotare, quod singulariter inhære, vel ita inesse alicui dicitur, ut nulli alii commune sit; atque adeo in *Foro Medico* id significare videatur, quod ab specie, vel formâ latentis alicujus inhærentiæ, hoc est, *Singulari*, & sibi propriâ Vi, Virtute, efficaciâ, & proprietate, aliquid agat, faciat, & efficiat.

THESIS II.

Ita, ut inter *Arcana*, *Secreta*, *Specifica*, & *Singularia* dicta (*Panas* enim propriè sic dictas cum *Dogmaticis* planè rideo) quandam

Differentiæ rationem dare, non sit difficile: Scilicet *Arcanum*, & *Secretum*, propriè loquendo, *Autorem præprimis*, ac *Inventorem suum Specificum* verò *Partem* in morbis *Affectam*, ipsiusq; *Robur*, præcipue respicere videtur;

THES. III.

Singulare autem describo, quod sit *Medicamentum*, quod, legitime adhibitum, *Singulari* planè *Vi*, ac *propriè* atq; *huic vel illi p. n. Affectui*, remediè dicitur.

THES. IV.

Et quamvis non ignorem, dari etiam in *Parte Diæteticâ* plurima, quæ, præter *Alimentosam* qualitatem, *Vi* propriâ, ac *insitâ* quadam proprietate, non tantum huic, vel illi *humani corporis parti*, præ aliâ amica, sed & quibusdam *p. n. Affectibus inimica* sint; Cum tamen *Vis hæc Alimentis* non competat, quatenus simpliciter *Alimenta* sunt, sed quatenus sunt *Alimenta Medicamentosa*, h. e. quæ, præter *alimenti facultatem*, de alterandi etiam *Virtute* aliquid participant; ideoque *Singularia* quævis ad *Fontem Pharmaceuticum* refero.

THES. V.

Medicamentum ergò dicitur, quia *Corpus nostrum*, alterando, in *Statu Præternaturali* ad *Naturalem* reducere aptum est; Et dividitur ut quævis *Medicamenta* aliâ, in *Simplex*, & *Compositum*; *Simplex* est quod vel planè per se, vel leviter tantum præparatum, usurpatur *Compositum* verò, quod cum aliis ingredientibus, vel paucioribus, vel pluribus mixtum, & lege *Artis*, in hanc, vel illam formam redactum est; Ac quamvis, & *Autoritatem*, aliorum, & *Rationibus* probare fati possim, *Simplicia* tantum *Vera* esse, & dici *Singularia*, nihilominus tamen de *Compositis* impræsentiarum solum sermo est, partim, quia de *Simplicibus* nullum est dubium, partim verò, quia *Moderna Singularia* ut plurimum *Omnia* sunt *Composita*.

THES. VI.

Nec latere oportet, esse non pauca *Externa* (*Topica*, vel *Localia* dicta) quæ & ipsa, in *Morborum Curatione*, suâ proprietate, ac *Singulari Virtute* non carent, ea propterea planè excipere quidem nolo; hæc tamen, quæ *impræsentiarum* de *Singularibus* dicentur, de *Internis* præcipue intelligo;

THES. VII.

Porro autem, cum interna Medicamentorum *Singularium* forma, à qua *Ipsorum* promanare debet *Operationis Singularitas*, non in *Primarum*, nec *secundarum* qualitatuum mixtura, sed in *singulari* ac *peculiari* quadam *vi*, ac *proprietate*, quæ propterea *Singularis* vocatur, consistere dicatur; Nodum in Scirpo quærere, non videbor, si in *Singularis* istius *virtutis*, & *Efficaciæ Ideam*, *Naturam*, ac *Rationem* inquiram accuratius; Soli enim, & hæc in parte *Experientiæ* (quæ *fallax*) fidem habere, periculosum; *Experientiæ* verò *Rationem* conjugem addere, tutius, & quemadmodum illud *Empirici*, ita hoc *Rationalis* Medici, nota est; Hipp. Sect. 1.
Aph. 1.

THES. VIII.

Quod ut fiat, genuinam *Singularis* istius *Virtutis* *Rationem* ex reliquis, in *Descriptione Singularium*, allatis *Verbis*, depromere fas est. Dicitur enim, *Singulare* esse *Medicamentum*, quod *singulari Vi*, ac *proprietate*, huic, vel illi remederi dicitur, *p. n. Affectui*; Jam ergò cum *p. n. Affectus* ($\pi\alpha\sigma\iota\varsigma$ Græcis, vel $\pi\acute{\alpha}\theta\eta\mu\alpha$) in genere *Res p. n.* Omnes ($\kappa\alpha\lambda\epsilon\sigma\iota\tau\epsilon\ \pi\alpha\theta\eta\mu\alpha\tau\alpha\ \pi\acute{\alpha}\nu\tau\epsilon\varsigma\ \acute{\omicron}\tau\iota\ \epsilon\lambda\lambda\eta\nu\epsilon\varsigma$, $\acute{\omicron}\sigma\iota\ \tau\omega\ \delta\epsilon\ \alpha\iota\ \phi\acute{\upsilon}\sigma\iota\varsigma\ \epsilon\upsilon\ \pi\acute{\iota}\varsigma\ \sigma\acute{\omega}\mu\alpha\tau\omega\ \eta\mu\acute{\omega}\nu\ \gamma\acute{\iota}\nu\epsilon\sigma\iota$) denotet, & *Morbum*, ejusq; *Causam*, & *Symptoma* respiciat: manifestum esse, existimo, *Singulare* quodlibet, suâ *singulari Vi*, & *proprietate*, vel *Morbo* solùm, vel ejus *Cause*, vel *Symptomati*, *distinctim*; vel *omnibus* insimul, & *conjunctim*, remederi debere. Galen. Com.
1. in libr. 1. Epidem.

THES. IX.

Cum enim *Medendi Methodus*, à qua *Methodici* & *Rationales* dicuntur *Medici* ab *Empiricis*, & *Agrytis* quibusvis distincti, in primo statim cujusvis *Curationis* accessu, communi *Lege*, & *Regulâ* illud, quod *p. n.* in *Corpore humano* est, tollendum esse, præcipiat, præter *Morbum* verò, *Morbiq; Causam*, ac *Symptoma*, nihil detur, quod *p. n.* in *humano corpore* & fieri, & generari, vel colligi, vel retineri, vel ab extra ipsi accidere possit; constat fanè, ad hæc ipsa quodlibet *Singulare* restringi debere.

THES. X.

Jam verò, si omnia, & *Morborum* pariter, ac eorundem *Causarum*, & *Symptomatum* intuear *Genera*, accuratæq; ipsorum cognitioni, *Veram*, ac *Rationalem* adjungam *Medendi Methodum*, *Remediaq; omnia*

omnia, per *Indicationes*, tanquam certa, ac unica *Methodi instrumenta*, indicata, atq; inventa, Rationali lance expendam, Autoritate omnium *Methodicorum Practicorum* manifestum esse, experior, ex Classe Rerum p.n. nullam planè esse, cui *Ars* nostra ex *Lege Methodi*, suum non destinaverit, ac surrogaverit competens, & indicatum *Auxilium*, & *Remedium*.

THES. XI.

Sic (sed breviter) *Morbis Intemperiei* sua satisfaciunt *Alterantia*; *Morbis totius Substantie* dictis *Bezoardica*, & *Alexipharmaca*; *Morbis Conformationis*, & quidem, qui præsentem præprimis scopum respiciunt, *Obstructionibus* puta, *Digestiva*, *Aperientia*, & *Præparantia*; *Duritie*, *emollientia*; *Mollitie*, *indurantia*; *Tensioni*, *relaxantia* &c. *Morbis Solutæ Unitatis*, *Maturantia*, *Sarcotica*, *Glutinantia*, *cicatricem Inducentia* &c.

THES. XII.

Morborum causas, pro *Indicantium* ratione, & diversitate, removere satagit *Methodus*, per *Vomitiva*, *Purgantia*, *Diaphoretica*, *Diuretica*, *Sternutatoria*, *Expectorantia* &c. Utpote quibus auxiliis *causam Morbificam*, per *Vias* nostri *Corporis* publicas, & privatas, exturbare, & removere *Ars* docuit.

THES. XIII.

Symptoma tandem omne, ut notum est, vel, curatò *Morbò* sponte remittit; vel, si *Morbi*, aut *Causæ* morbificæ, *naturam* induat, nec ipsum suis competentibus destituitur *Remediis*.

THES. XIV.

Quæ ipsa dum perpendo, insimulq; considero, quæ *Medicorum* nullus, qui *Methodicè*, in *Morborum* Curatione, procedere nititur, quicquam *Aegrotantibus* suis tutò ac rationaliter ordinare, vel præscribere possit, nisi, quod ab *Indicante* aliquo, *Lege Methodi*, indicatum, & a *Ratione* & *Experientiâ* approbatum sit; dubius hæreo, quodnam *Singularium* dictorum sit *Indicans*? ita, ut primo hocce intuitu ipsa *Singularium* existentia valdè habeatur dubia.

THES. XV.

Facilè equidem recordor; Amplissima ista *Mineralium*, *Vegetabilium*, & *Animalium* Regna, insignem *materia Medice* suppeditare nobis copiam, in eâq; plurima suggerere *Medicamenta*, quæ, præterquam

quàm quòd, vel *alterandi*, vel *aperiendi*, vel *purgandi* Vim &c. in *Toro* obtineant, peculiari infuper Ratione, ac infitâ quâdam proprietate, huic vel illi corporis humani *Parti* amica magis, ac familiaria sint, quàm aliis, & propterea etiam *Appropriata* vocari aſſolent; quâ ratione *Cephalica*, *Capiti*; *Thoratica*, *Pulmonibus*, & *Pectori*; *Cordialia*, *Cordi*; *Spatica*, *Epati*; *Splenetica*, *Lieni*; *Stomachica*, *Ventriculo*; *Hysterica*, *Utero* &c. familiaria, amica, & *Appropriata* dicuntur.

THES. XVI.

Nec latet, dari in ſpecie inter *Corroborantia* Medicamenta, quæ & ipſa peculiari proprietate, hanc vel illam *Partem Nobilem* reſpicere magis, magisq; reſicere ſolent, quæ proinde, propriè loquendo, *Specificæ*, & cum adjectione, *Cordialia*, *Cephalica*, *Stomachica* &c. dicuntur; item inter *Purgantia*, quæ omnes quidem humores movent, alia tamen in ſpecie *Bilem*, alia *Pituitam*, *Melancholiam* alia, alia *Seroſos humores* evacuare dicuntur, & propterea *electivè Purgantia* vocantur; quæ tamen omnia, in *Methodicâ Morborum Curatione*, ſua habent *Indicantia*,

THES. XVII.

An verò *Appropriata* hæcce noſtra (*Veteribus* etiam non incognita) ſive ſint *Alterantia*, ſive *Specificæ Confortantia*, ſive *electivè Purgantia*; Et *Modernorum Singularia*, dicta, unum, idemque ſint? Non immeritò quæritur; utpote in quo ipſo, totius controverſiæ ſtatus conſiſtere videtur.

THES. XVIII.

Sunt autem omninò Unum, & Idem; Vel non ſunt; Si ſunt unum, & idem, cur præter neceſſitatem multiplicantur, cur confunduntur *Artis Termini*? Si non ſunt Unum, & Idem, nec eadem etiam utroque erit *Virtus*, *Vis*, & *Operatio*; & conſequenter *Singularia* dicta, nec *Alterando*, nec *Evacuando*, & *cauſam Morbi removendo*; nec *confortando*, ſed *aliâ quâvis*, ac *Singulari planè*, & *occultâ ratione*, ſuam operationem exferere, morboſq; per quoddam, quaſi *τὸ θεῖον* depellere, dicendum eſt;

THES. XIX.

Ut res clarior fiat, pono caſum: Petrus & Johannes, Adoleſcentes bilioſi, corripiuntur Febre Tertianâ Intermittente, & reſtituitur uterque; Illius Curationem ſuſcepit quidam *Titiſ*, *Hippocraticis*, & Gale-

Galenicis fundamentis nixus: Hujus verò quidam *Sempronius*, merà *Singularium fiduciâ* fretus; Patientes restituti quærunt singuli à suo Medico rationem Curandi, ac Methodum; *Titius* respondet; Ego, cum animadverterem, adesse Febrem, eamq; *Tertianam Intermittentem*, *Lege Methodi Medendi* formavi meas *Indicationes*; *Febris* autem, ut intemperies calida cordis, & totius corporis, indicavit mihi *Alterantia*, eaq; *Refrigerantia*; *Febris* verò *causa*, humor scilicet *Biliosus* putrescens, remotionem sui, per *evacuantia*; Utriq; ergò *Indicationi* satisfactorus, diætâ præscriptâ, ex fonte Pharmaceutico, & Chirurgico, convenientia desumsi Remedia; *Intemperiem* alteravi refrigerantibus, iisq; appropriatis, & præsertim Epaticis &c. *Humorem biliosum* peccantem ἀνω, per vomitum, convenientibus Emeticis; κατω, per alvum, & quidem per ἐπιχειρισίον, & diebus intermittentibus, Cholagogis, electivè purgavi; secavi venam; reliquias, prout naturæ tulit motus, per urinam, diureticis, vel per habitum Corporis, benignis discussi diaphoreticis; Febrilium non minus, si quæ intereà urgere vidi, Symptomatum rationem habui sedulò; viresque, pro rei necessitate, & urgentiâ, corroborare pariter allaboravi; & hâc ratione remiserunt Paroxyismi, cessavit febris ipsa, & cum ea omnia Symptomata; atque ita integrè restitutus est meus Pater.

Sempronius contra respondet: Ego Hippocraticas, & Galenicas istas ambages non curo; sed longè breviori, ægrotantibusque grata magis, ac jucunda via, procedere soleo; quapropter febricitanti meo, ex *Singularibus* meis, *Antifebrile* meum misi, illudq; paulò antè instantem Paroxyismum, in aquâ meâ febrifugâ, exhibere jussi; quo *Singulari* meo ter assumpto, perfectè curatus est meus febricitans.

THESES. XX.

Jam si utriusque Curationis ratio, & relatio à Collegio, vel Facultate quadam Medicâ, Collegialiter, & ex *Artis fundamentis*, & absq; omni affectu examinari deberet, non aliam sanè expectarem sententiam, quàm quòd *Prioris* Curatio fuerit conveniens, vera, & Methodica; *Posterioris* verò inconveniens, suspecta, & Empirica; *Ille* enim Curationem suam, lege *Artis*, suscipiebat, nihilque nisi quod per *Indicantia*, pro *Febris*, ipsiusq; *Causæ* remotione indicatum erat, ἐπιχειρισίως ordinabat; *Hic* verò, missa omni Methodò, missis indicationibus, solo suo *Singulari Antifebrili*, se febrem curasse, jactitat.

THES. XXI.

Si quæret rationem hujus Sententiæ à *Facultate Medicâ Sempronius*; ita forsitan ipsi respondebitur: *Quæcumq; febris curatio non est conveniens veræ medendi Methodo, illa falsa, mala, suspecta, Empirica, & periculosa est; Sed tua Curatio, dum Johannem febre tertianâ laborantem solo tuo Singulari Antifebrili curâsse jactitas, non est conveniens veræ medendi Methodo; Ergò.*

THES. XXII.

Veritas *Majoris* non tantum tot *Seculorum* experientiaâ, sed & *Autoritate Principum Medicorum* nititur; *Oportet enim, inquit Hippocrates, se ipsum prestare opportuna facientem* (hoc est, *Methodo Sect. 1. Aph. 1. dicè procedere;*) & *scire oportet Medicum, opponere se contrarium* *lib. de N. inst. antibus, & Morbis, & Naturis, & Ætatibus, & Temporibus, & distur. human. tenta solvere, & soluta distendere; sic enim vel maximè morbum sedaverit; & mihi sanè* (pergit *Venerandus Senex hoc ipsum* (scilicet si *Galen. lib. fit, quod ex Arte, & Methodi Lege fieri debet*) *Sanatio esse videtur; Introduct. Medendi autem Methodus partium Medicinæ omnium, ut ordine postre- lib. 4. Meth. ma, sic certè sine, & effectu longè utilissima, ac veluti reliquarum o- Med. mnium finis est; Methodus autem est via quædam universalis, quæ o- lib. 2. Meth. mnium particularium communis sit; finis verò ipsius est, cujusq; morbi Med. invenire Remedia.*

THES. XXIII.

Minorem jam olim Galenus probâsse legitur, dum ait: Metho- lib. 4. Meth. dus quædam privata est sanandi, in singulis morbis, commune tamen in Med. omnibus genus unum est; Auspicari namq; perpetuò oportet (arrige aures *Pamphile! perpetuò oportet, inquit Galenus*) *ab Indicatione, quæ ab Affectu, cui mederi paramus, accipitur; æstimare verò, ac discernere* (scilicet *perpetuò oportet*) *an causa, quæ affectum excitavit, jam deserit, an nunc quoq; ipsum tum augeat, tum faciat.*

THES. XXIV.

Jam demonstret, quæso, *Sempronius*, suam *Methodum*, ostendat suam *Indicationem* ab *Indicante* desumptam; proferat quoddam *Indicans*, à quo suum *Singulare* indicatum fuerit; Si enim *Indicationem*, ex *Galen*i præcepto, & ipsius *Rationis*, & *Experientiæ* dictamine, ab *Affectu*, vel *Morbo*, ipsiusque *Causâ* accipere oportet, *Singulare* hocce, aut *febrem ipsam*, aut *ejus causam* respexisse, necesse est; *Quod*

autem neque hanc, neque illam respexerit, manifestum est; non *Febrem*, quia *Febris*, ut *Febris*, quippe cujus natura, & formalis ratio, in Caloris Nativi à statu naturali recessu, & incendio, consistit, *Alterantia contraria*, hoc est, *Refrigerantia* indicat; non *Causam febris*, humorem scilicet biliosum peccantem, quia hæc ipsa, remotionem sui per manifestas *evacuaciones*, indicat; Neuter autem horum effectuum de *Singulari* isto *Antifebrili* prædicari potest, nec debet; aliàs enim *Singulare* non esset; ita ut fateri tandem cogatur *Sempronius*, aut ipsum *Singulare* ipsius, vel alterando, vel causam removendo, febrem extinxisse; aut alia insuper, pro febris curatione, fuisse adhibita convenientia Remedia; aut, ut *Galenus* se submittat sententiæ, opus habet; Si fatetur *prius*, propriam fatetur turpitudinem; dum, quod *Medicis* omnibus notum, & commune est, ille pro *Singulari* jaculat; quod candido *Titio*, in curatione febricitantis Petri *Appropriatum* fuit *Alterans*, vel *electivè Purgans*, *Diaphoreticum*, *Diureticum*, *Confortans*, &c. id glorioso militi statim debet esse *Singulare*, cum tamen *Singularis*, vel singularitatis vix hilum in se contineat, atque adeò plus sit in titulo, & inscriptione, quam in chartâ, vel pyxide; Si fatetur *posterius*, fraudulenter egit, & procul dubio plus sibi, suoque *Singulari* tribuit, quam tribuere, vel deberet, vel fas esset; Si enim alia, & præsertim, quæ *febrem*, febrisque *causam* respexerunt, adhibuit Remedia, quò, quæso, rationis oculo videre, & cognoscere potuit, an ex *Singularis* ita dicti, an verò reliquorum potius convenientium usu, Dominus Johannes restitutus fuerit; Si verò neutrum fateatur, ex *Galenus* sententiâ, *Temerarius* est, utpote, qui nullâ utitur *Methodo*, sed soli vel fortunæ, vel temeritati sese, suosque ægrotantes, committit, & qui nec sibi ipsi, nec aliis, rationem *Singularitatis* sui *Singularis Antifebrilis* reddere potest; *Methodo* enim *invenire* (curationem) inquit *Med. Galenus*, *opponitur ei, quod est, fortuito, temereque invenire.*

THES. XXV.

Sed ad Rhombum redire, ac perpendere tandem, oportet, quænam *Singularium* ita dictorum *Vera* ac genuina *Natura* sit; quæstionem autem, *An sit*, ne id, quod hæcenus tot *Excellentissimorum Virorum* fide, & experienciâ comprobatum esse, constat, in dubium (quod absit!) vocasse videar, missam planè facio; atque adeò, de vera *Singularium* ita dictorum *existentia*, ipse nec dubito, nec dubitare debeo,

beo, multò minus *Verorum Singularium Autoribus, & Inventoribus*, quicquam sive honoris, sive famæ, & laudis, detrahere, sed potius labores, & merita ipsorum hâc in parte, honorificè deprecare, ac commendare gestio.

THES. XXVI.

Genuinam verò *Singularitatis* istius naturam, ac quidditatem penitus investigans, ea, quæ hâc de re supra pro fundamento habui, hîc ut repetantur, necesse esse, existimo; scilicet quodlibet *Singulare*, vel *Morbum*, vel *Morbi Causam*, vel *Symptoma*, absolute respicere; cum ipsius *Rationis* consensu, & *Galenii* Autoritate, *præter hæc tria nihil aliud sit* (in humano Corpore) *quod curetur* (vel curari possit ac dicatur) *Medicis*.

Thesi 9.

libr. 1. Meth.
Med.

THES. XXVII.

Quò positò, vera *Singularium* Requisita adinvenire, dextrèque explicare, instituti equidem fert ratio, sed hoc opus hîc labor est! Ut tamen expediam, quod expediendum est, sic tandem de *Veris Singularibus* sentiendum esse, existimo; nimirum *Veri, sinceri, genuini & infucati Singularis* qualitates, conditiones, & *Requisita* hæc sunt: 1. *ut Autor, & Inventor Ipsi sit eruditus, & Rationalis Medicus, ac exercitatus Practicus.* 2. *Ut soli Autori singulare, & notum sit.* 3. *Ut singularem, sibiq; propriam, ac nullis aliis Medicamentis communem passim, agendi vim, ac rationem obtineat.* 4. *Ut Singulare quodlibet, Lege Methodi, suum agnoscat Indicans.* 5. *Ut dextrè, legitime, & convenienter adhibeatur, &* 6. *Ut usum Ipsi singularis non minus, ac certus sequatur Effectus, & Operatio.*

THES. XXVIII.

Omnino autem oportet, ut *Autor, & Inventor* cujuslibet veri *Singularis*, *Eruditus, & Rationalis Medicus*, ac exercitatus *Practicus* sit; *Medicamenta* enim *Medicorum* sunt *Instrumenta*, & legitime non inveniuntur, nisi ab *Artifice Medico*: Hæc autem *Tria Veri*, ac *Boni Medici nota*, ac *Characteres* sunt; *Eruditio* scilicet, quæ *Rerum Medicinalium* præsupponit *notitiam*; *Ratio*, quæ *legitimam* docet *Medendæ viam*, ac *Methodum*; & *Praxis*, quæ *rationi* adjungit *experientiam*.

THES. XXIX.

Sic Singulare soli etiam Autori & Inventori Ipsi singulare, ac notum

notum sit, necesse est, aliàs esset contra naturam *Singularis*; quod enim pluribus notum, ac commune est, qua ratione Uni soli potest esse, vel dici, *Singulare*?

THES. XXX.

Singularem porrò, sibi que propriam, ac nullis aliis Medicamentis communem passim agendi Vim, ac Rationem *Singulare* oportet, ut habeat; Si enim eodem planè modò, eademq; ratione, vel alterat, vel catholicè evacuat, vel electivè purgat, vel vomitum excitat &c. vel viscera, & Partes Nobiles specificè confortat, ac vel Agrippiatum, & specificum est Cordiale, Cephalicum, Epaticum, Splenicum, Stomachale, qua Centum alia suam operationem in Corpore humano habere, per tot secula, à sexcentis *Medicorum* millibus observata fuerunt, & approbata; qua, quæso, ratione jamdum uni soli *Singulare* esse poterit?

THES. XXXI.

Præterea quoque opus est, ut *Singularium* quodlibet, lege *Methodi*, sicut *Galen. lib. 2. thodi*, suum agnoscat *Indicans*, cum enim *omnis Medendi Methodus per Indicationem fieri*, dicatur, quælibet autem *Indicatio* à suo *Indicante* proveniat, nullum proindè *Singulare*, Rationaliter quidem medendo, exhiberi poterit, nisi quod à suo *Indicante* indicatum fuerit. Si enim nullum adsit *Indicans*, seu agens aliquod in corpore humano præsens, quod *Singulare*, ut *Singulare, Auxilii loco indicet, & indicatum Singulare ad sese dirigendum esse monstret*, cui, quæso, fini, rationaliter adhiberentur *Singularia*? Non video.

THES. XXXII.

Quod si autem à suo *Indicante* indicatum jam sit *Singulare*, oportet ulterius, ut & ipsum dextrè legitimè, & convenienter usurpetur, & exhibeatur; hoc est, si universalìa, & quæ, lege *Methodi*, præmittenda erant, præmissa fuerint, exhibere tandem *Singulare* opportunum est.

THES. XXXIII.

Atque ita ex quadam quasi necessitate requiri tandem videtur, ut cujuslibet *Singularis* usum singularis etiam sequatur effectus, & operatio; Singularitas enim, quæ de *Singularibus* dictis prædicatur, non *Autorem* tantum, cui singularia, & familiaria sunt, sed effectus, & operationis imprimis singularitatem, respiciat, atque includat, necesse est;

est; Nisi unum ex occulta quadam vi, ac singulari proprietate singularibus *Singularibus* singularis inesset agendi potentia, quæ, post legitimum, & convenientem ipsius usum, singularem etiam planè, sibi quæ proprium, ac nullis aliis Medicamentis familiarem, vel communem Effectum, & operationem certò, ac manifestè producat, non video sanè, in quo differant, vel differre possint *Singularia*, ab *Appropriatis* vulgaribus, & Medicamentis aliis, utpote quorum usum, idem sequitur effectus, eademque operatio.

THESES. XXXIV.

Sed dum hæc dixisse satago, per transennam quasi non paucas video objectiones, & instantias, quibus ea, quæ de *Singularium* doctorum *Requisitis* hætenus relata sunt, impugnandi non parùm, nisi planè subvertendi, animus est: Sic enim *magnum existimatur postulatum* nullum esse, nec dici debere *Singulare*, nisi cujus *Autor* sit aliquis *Medicus*; quasi verò [ut audio] soli tantùm *Medico* Medicamenta, & *Singularia* invenire competat, & concessum sit; Cum tamen *Experientia*, & quotidianus rerum usus testentur, esse inter *Magnates* pariter, ac cujuslibet conditionis alios, non paucos, qui & ipsi, etiam si *Medici ex professo* non sint, egregia nihilominus *Experimenta* ac *Singularia*, & habeant, & præparare, ac componere sciant, ac soleant; *Item* præparationes, labores, & processus (in *Chymicis* præsertim) esse diversos; & quamvis hoc, vel illud Medicamentum, notum aliàs, omnibusque cognitum sit, singulari tamen artificio, singularique processu, & labore ab hoc, vel illo, sive ratione *Coloris*, *Saporis*, *Oloris*, *Jucundius*; Sive, dosi ratione, *Gratius*; sive, ratione *Operationis*, reddi *Tutius*; Sic haberi, ajunt, *Singularia*, quæ, cum alia adhibita Medicamenta quam plurima, nihil planè in hujus, vel illius *Morbi* *Curatione*, efficere potuerunt, ægrotantes vel *sola* felicissimè restituisse, dicuntur; sic, dicunt occasione istorum *Singularium*, *Chymia* magis, magisque excolitur; multisque proinde, *Natura* *Arcana*, & penetralia intimius scrutandi, ansa suppeditatur, & occasio; sic, ferunt, magnam esse simplicitatè, rationè singularitatis à *Singularium* *Inventoribus* quærere, quæ hoc, vel illud *Singulare*, huic, vel illi p. n. affectui remediari dicatur; cum propterea sit, & dicatur *Singulare*, quod *Virtus*, & *Operatio* ipsius nemini, quam soli *Autori* no-

ta, & singularis esse debeat; sic, perhibent, non esse necessarium, ut *Singulare* indicetur ab *Indicante generali*; Et tandem somniant, quosdam propterea tantum finistrè sentire de *Arcanis*, & *Singularibus*, quod vel *Chymiam* ipsi non exercent, vel eandem planè non intelligant; & quæ sunt alia.

THES. XXXV.

Verùm enim verò, etsi toti constet Orbi, esse inter *Magnates* pariter, ac cujuslibet conditionis alios, non paucos, qui & ipsi, etiam si *ex professò Medici* non sint, egregia nihilominus Experimenta, ac *Singularia*, & habeant, & præparare, ac componere, & sciant, & soleant; Certò tamen est certius, illa Experimenta, & *Singularia* omnia, cujuscunque etiam sint formæ, virtutis, & operationis, *Medicos* tanquam *primos Autores* solos, ac semper agnoscere, & *originaliter* provenire à *Medicis*, ac per tertium, vel quartum, vel plures, aliis esse communicata; Constat enim, & patam est omnibus, ipsis etiam *Magnatum* Laboratoriis, vel *Medicos* præesse, ut laborum *Directores*, vel ipsis *Laborantes* dictos substitui: Hos autè, utpote, qui *Medicorum* ministri sunt, quicquid boni, quicquid solidi sciant, & sapidi primariò habere à *Medicis*; Et positò esse quosdã, qui, & si *Medici* non sint, vera tamen, & approbata (ab aliis puta communicata) *Singularia* habeant, legitimũ tamen eorundem usum ignorant, quia *Artis* ignari sunt; & consequenter eadem facilitate, ex ignorantia, lædere, ac interficere possunt, quã, ex temeritate, juvare, ac sanare audent. Quod cum sit extrã omnem controverfiam, firmissimo stare talo, existimo, *Autorem cujuslibet veri singularis, Primarium, & Verum, semper esse Medicum*; Hujus enim Professio est, scire qualitates, & Virtutes *Simplicium*; ex iisdem *Artis Pharmaceuticæ* ope, dispensare, & ordinare *Composita*; scire *Morbos*, eorumque *Causas*, & *Symptomata*, Scire *Medendi Methodum*, & in cujuslibet morbi curatione *Indicantia*, *Coindicantia*, *Permittentia*, *prohibentia*, *Contraindicantia*, & alia, quæ ad prudentiam *Boni Medici* spectant, diligenter prudenter ac circumspectè attendere; unde, quã ratione quisquam alius, qui à pueris, & ex professò, hæc omnia non didicit, sed nescit planè & ignorat, *Singularia* invenire, eademque ægrotantibus salutariter exhibere, valeat, judicet quilibet, qui candidus est. Bonis interea Medicis circa hanc objectionem non inju-

injuncta suboritur indignatio, quòd scilicet *Chymicorum* non pauci, illiteratos ut plurimum quosvis, Idiotas, rudeseq; non rarò Asinos, in sua passim excipiant Laboratoria, ipsisq; processûs, & labores suos concredant, alios verò, & qui sunt de communi studio, vel rarò, vel non, nisi ad vulgariam præparationem admittant; hinc enim pleræq; illæ lacrymæ! hinc fit, ut incomtum illud vulgus, utpote, penes quod nulla planè est alia rerum Medicinalium cognitio, quicquid præparari videat, *Secretum* esse, *Singulare* esse, credat; ipsumq; tandem hæc, quâ ducitur, phantasiâ, persuasum, abeat; *Singularia* jactitet; *Magnates*, & *Curiosos* quosvis adeat; miracula prætendat, & nescio quid; quæris successum rei, & eventum? Fallunt, decipiunt, defraudant ut plurimum, egregiè, speciosè, & singulariter; hoc tamen, ut verum & approbatum *Singulare* semper habent, & possident, quòd, qui decepti ab aliis sunt, taceant, nil dicant aliis, sed, quod decepti sint, sibi tantum, & pro *Singulari*, ac in secreto habeant; sed habeant!

THES. XXXVI.

Medicamentorum porrò præparationes, Labores, & processûs esse diversos, non nego; quod autem sola præparationis diversitas, & singularitas *Singulare* statim dictum, & novum Medicamentum efficiat, omninò nego; cum enim *facilius sit, inventa corrigere, quàm nova invenire*, non video, cur sola præparationis correctio debeat statim esse, & dici novi medicamenti, vel *Singularis* inventio; Præsertim, cum tantum absit, ut hæc sola *Singularis* distincturam exhauriat, ut potius omnibus in unum *Medicis* communis esse soleat; quot enim capita, tot sensus; & qui nostris, quæ hæcæ Seculi felicitate prostant, *Officinalibus*, vel addere quicquam, vel detrahere, vel quovis modo, si ex arrogantia stimulo velit, corrigere eadem nesciat, quid tandem ille sciat, quid sapiat, ipse nescio; hoc verò scio, & fateor, quod si *Eruditus Medicus*, & *Exercitatus Practicus*, ex multo rerum usu, quicquam habeat, quod circa hoc vel illud *Officinale*, ipsiusq; uel ingredientia, vel præparandi Rationem, vel commodum utendi modum, *in salutem agrotantis proximi*, notari possit, dicere illud, notare, & corrigere, conscientia juxta, quàm officii ratione, teneatur.

THES. XXXVII.

Hæc autem Remedia, quæ, cum alia legitime adhibita Medicamenta quam plurima nihil planè, ut ajunt, in hujus, vel illius mortificatione, efficere potuerunt, ægotantes *solâ* restituisse dicuntur hæc, inquam, laudarem; hæc magni facerem; hæc pro verè *Singularibus* omninò habenda esse, censerem; nisi istud me moveret, quòd restituisse *dicantur*; quæ ex præconcepta quadam opinione, affectu & confidentia, ita esse creduntur, vera tamen non sint, difficilè proinde hoc ipsum quoque æstimarem Judicium; hoc enim illorum, quæ *Singularia* crepant, ut plurimum est PROPRIUM, ut, cum succedantur opinione, quemcunque bonum Curationis eventum, & effectum, solis suis adscribant Singularibus; de quo tamen sub judicium est.

THES. XXXVIII.

Præterea quòd occasione *Singularium* dictorum *Chymia* magis magisque excolatur, multisque proinde Naturæ Arcana, & Penetrabilia intimius scrutandi, ansa suppeditetur, id, cæteris quidem paribus, facile largior; Fuerunt enim, & jam dum sunt plurimi, qui, cum persuasum sibi haberent, Hunc, vel Illum, occasione hujus, vel illius *Singularis* dicti, in summam, apud ægotantes, & quosvis Alios, venisse gratiam, & existimationem, & ipsi strenuam *Chymia* navare operam cœperunt, & eo quidem successu, ut, non sine insigni *Reipublicæ Medicæ* incrementò juxta, quam publica multorum ægotantium salutem tot Medicamenta componendi, composita corrigendi, augendi, meliorandi, & rectificandi vias, totque egregios Processus ingeniosè fati invenirent, studiosamque juventutem in Academiis hæc in Artis parte informare, atque adeò Bono Publico optimè consulere allaborarent; Ast verò, quot pessimos *Abusus* hujus Artis interea produxerit abortus, experimur quotidiè; vix enim vigesimum invenies, qui talentum suum *Bono* mancipet *Publico*; Omnes quidem, sub specioso *Chymia* excolendæ prætextu, *Publico* aureos pollicentur Montes, pauci verò *Singularis* quicquam præstant, & si quid præstant, sibi servant, adeoque non *Publicum*, sed *Privatum* quærunt commodum. Omnes *Chymiam* deprædicant, & *Chymicos* se esse jactitant, cum tamen *Nobilissimam* *Artem*, laboribus suis potius prostituant, ac vix un-

bram, nec dicam Characterem (quos Excellentissimus *Rolfinckius* re- *libr. 1. Chym.*
 cenfet) vel notam Veri *Chymici* præ se ferre videntur; Et hinc eve- *in Art. form.*
 nit, ut sordidus tandem *Agyrta*, & *Circumforaneus* quilibet, *Chymi-* *redact. cap.*
am eructet, & *Singularia* exclamitet; ô mores! ô tempora! *3. 5. 4.*

THES. XXXIX.

Magnam autem esse simplicitatem, Rationem singularitatis
 quærere, quâ hoc, vel illud *Singulare*, huic, vel illi p. n. affectui re-
 mederi dicitur, vix concedet, cui stat Ratio; *Rationalis* enim *Medicus*,
 quicquid agit, ejusdem rationem reddere tenetur, si fundamentalis
 est; & posito, esse *Medicum*, qui uno, vel altero *Singulari* hunc, vel il-
 lum curavit affectum, nihilominus tamen operationis rationem red-
 dere potest, absque omni præjudicio, etiamsi *Singulare* ipsum nec di-
 cat, nec revelet; ita, ut, quibus, rationem singularitatis quærere, sit
Simplicitas, illorum *Singularia* videantur esse figmentum, & *Vanitas*.

THES. XL.

Omnino verò necessarium est, ut *Singulare* quodlibet à suo *In-*
dicante speciali indicetur; scilicet, si illud à *Rationali*, & *Methodico*
 adhibeatur *Medico*; *Methodicus* enim *Medicus*, in Morborum Cura-
 tione, non acquiescit in *Indicantis generalis* apprehensione, sed, ex
Medendi Methodo, *specialia* insuper quærit *Indicantia*, utpote, quæ Cu-
 rationem propius respiciunt, & ipsa Auxilia, & Curandi Media, digi-
 to quasi monstrant, ac indicant; quorum materiam tandem facile
 invenire poterit, qui peritus in *Arte*, & exercitatus est.

THES. XLI.

Et tandem merum esse somnium, fateor, dum dicunt, eos tan-
 tum sinistra sentire de Arcanis, & *Singularibus*, qui vel *Chymiam* ipsi
 non exercent, vel eandem planè non intelligant; Sicut enim alias,
 ab *Esse*, ad *Posse*, non datur consequentia; Sic falsissimum, & absurdum
 planè est, dicere: Hic *Chymiam* Ipse non exercet, E. *Chymiam* non in-
 telligit; Sic quale absurdum esset, si dicerem: Hic *Medicus* cadave-
 ra Ipse non dissecat, E. *Anatomiam* ignorat; Hic venam Ipse non secat;
 luxata Ipse non reponit ossa; vulnera, & ulcera Ipse non tractat &c. E.
Chirurgiam non intelligit; & sic deinceps; Cum enim, ex tripode
 dixisse

dixisse *Hippocratem*, visum fuerit *Veteribus*, quod *vita brevis*, *Ars* verò *longa* sit, prudenti juxta consilio, quam summo *Posteritatis* comodo, *Artem Medicam* in *Partes Principes*, & *Ministras* dictas, dividere, decretum, & statutum est; Eum quidem in finem, ut, cum *vite nostræ Brevitas*, in comparatione, & proportione ad *Artis longitudinem*, & ingentem *Rerum* discendarum, ac tractandarum *copiam*, vix sufficere valeat, sint, qui ex professo, quod dicitur, *Principes Artis Partes* tractare, suscipiant, & *Medici* dicantur; & sint, qui *Ministras* & ipsi ex professo exercent, & expediunt, & *Pharmacopœi* ac *Chyrurgi* vocentur; Ità, ut *utriq; unam*, quasi constituent *Oeconomiam Medicam*; illi quidem, qui *Directorium* habeant in omnibus, hi verò, qui obsequiosum Illis præstent *Ministerium*; quòd si jam utriq; & *Dominus*, & *Ministri* suo fungantur officio, benè agitur, & ægrotantium saluti salutariter prospicitur; Sin secus, malè; Præsertim, si invertatur ordo, & qui debuisset esse *Dominus*, incipit esse *Minister*; & vice versâ.

Porrò autem absurditas dicta, vel ex eo etiam probari videtur, quod propositio hæc: *Chymicus Singularia* præparat, non sit convertible; ità ut dicere possem; *Chymicus* præparat *Singularia*; Ergò, qui *Singularia* præparat, est *Chymicus*; aliàs enim Circumforaneus quilibet, *Singularia* jactitans, esset *Chymicus*; quod tamen de Tanta tamq; Excellenti *Arte*, utpote *quæ cum ad Utilitatem, tum etiam ac splendorem, ac Amplitudinem Reipublicæ Medicæ multum conferre videtur*, dicere, Religio sit! Absurdè ergò sentiunt, qui ita statuunt: falsò sibi persuadentes, neminem esse, vel posse esse *Bonum Medicum* nisi, qui Ipse *Chymiam* ex professo exercent; Cùm enim *Chymiam* utpote, *quæ est Pars Pharmaceuticæ, & à quâ in hunc usq; diem separari meritò nec potest, nec debet*, exercere, non essentialiter pertineat ad *Medicum*, ut *Medicum*, sed penes cujusvis sit arbitrium; sufficit omninò, tantum scire in *Chymicis*, quantum vel ad modernas *Galeni Chymicas* dictas *Morborum Curationes* necessariò requiritur, vel ut *Rolfinck. l. 1. ex usu quæ videntur; methodicè adhiberi, quæ minus, cum judicio o Chym. in Ar. mitti, queant*; ita, ut prædominium semper habeat *Legitima Medente form. re-di Methodus*; præstat enim *Methodo quidvis, quam solâ Experimenti daët. cap. 1. facere*; & hîc succurrit mihi, quod in *Albo Candidati cujusdam Med. Gal. 3. M. M. dicinæ legi dicitur, scilicet*;

Methodus, sine Chymia, facit Medicum;
Chymia, sine Methodo, Carnificem.

THES. XLII.

Jam si ad Lydium eorum, quæ dicta sunt, revocari lapidem, exactè quæ examinari deberent Modernorum, *Medicinam* passim facientium, *Singularia*, non defuisse hætenus, nec adhuc deesse *Viros* doctos, & Excellentes, qui, magno rerum usu, & longâ experientiâ ducti, certa invenerunt *Singularia*, certò quidem constabit certius; Ast eheu! quot e contra dubia, quot difficultates, absurda, mendacia, fraudes, inconvenientiæ, Calumniæ, Lites, Rixæ, & nescio, quot malorum myriades, sub specioso *Singularium* dictorum prætextu, nostram hinc perniciosè infecerint *Artem*, est sanè, quod non sine justo dolore, omnes Boni, Conscientiosi, & Rationales doleant *Medici*; Sicut enim legitimus, ac conveniens Verorum *Singularium Usus* omnem laudis, honoris, & gloriæ meretur titulum, sic eorundem *Abusus*, & lusus, tantâ hætenus sacram *Artem* nostram affecit injuriâ, ut, quâ ratione in pristinum, & integrum, restitui *Ars* valeat, summè videatur difficilè,

THES. XLIII.

Ne verò, dum scapham scapham dicere fas est, festucam aliorum vidisse, trabem verò Eorum, qui meæ professionis sunt, vix observasse, nedum persensisse videar, fateri omninò cogor, cæco planè *Singularium* amore captos, raptosque esse hætenus, non minus etiam *Medicos*, & quod magis est, *Viros* alios Excellentes, eo quæ devenisse, ut in Morborum curatione, *Singularibus* suis ita dictis, nisi omnem, præcipuam tamen laudem impertirent, & fiduciam; quò verò id factum non rarò fuerit, & jamdum fiat, eventu, dies testatur, & *Experientia*,

THES. XLIV.

Hæc etenim ratione, & dum spes omnis, & confidentia solis tribuitur *Singularibus*, *Rationalis* ut plurimum negligitur *Methodus*; quâ neglectâ, & seposita, non curatur amplius, qualisnam certò, qui curatur, p.n. affectus sit? An per essentiam, an per consensum affligat? An unus, vel plures, & complicati sint? An à causa calida, an frigida, proveniat? An marem corripit, vel Fœminam? An senem,

vel puerum? An Plethoricum, vel Cacochymum? An Biliosum, vel Pituitosum, vel Melancholicum? Et si quæ aliæ notabiles, ac necessariae occurrant circumstantiæ; Ut mirum proinde non sit, quòd Morbi aliàs Breves, & facilè curabiles, nec ipsi tollantur, nec removeantur eorum causæ, sed radices agant, & vel degenerent in alios, priori peiores, vel fiant Chronici, ac diuturni; ipsi quæ tandem ægrotautes, contra Canonem, & præter necessitatem, moriantur, ac pereant;

Hipp. libr. 6. Epidem. Medicatrix, nisi vel *Audacem fortuna juvet*, vel, post *Deum, Natura, morborum*, errorem ipsa corrigat. Hinc contingere experimur, quòd, si in Morbis gravioribus, ac periculosis, instantis vitæ periculum, vel mortis tandem causa, à *Cognatis & Adstantibus* quærat, Internarum partium, Epatis imprimis, Mesenterii &c. Inflammationem, Gangrænam, & nescio, quam Viscerum corruptionem, speciosè effingere, ac mentiri, & inevitabilem adeò mortis quasi necessitatem, credulis præcipuè mulierculis, Patheticè satis persuadere sciant, ac fatagant; Cùm tamen nullius planè, vel inflammationis, vel Gangrænae, vel Corruptionis, per totum morbi decursum, unquam apparuerit vel signum, vel vestigium; Multò minus ex Receptis in Pharmacopoliis missis, quicquam doceri, & remonstrari possit, quod ad profliganda ista mala, præscriptum, & ordinatum sit. Et hi ipsi sunt, qui Morbos, & pericula fingere, non dubitant; Unde *Credulum Vult-*

Rayn. Mind gus, plerumque, autem *Divites*, inani metu percellere nonnunquam aggressi sunt, *Apoplexias, Epilepsias, Hydropes, Gangrænas, Viscerum Corruptiones, aliosque Gravissimos, Morbos, hominibus imminere, mendati planè lingua præfagientes, à quibus, pro præservationis Consilio, magna præmia expectant*; Cùm enim ab imminentibus Periculis sibi metuerent ægrotautes, *Auxilium ab his petendum, aut magno pretio cõmendum, rati sunt, quos pro Prophetis, ac futurorum Periculorum nunciis suspexerant*; Unde, si quando vel leve sabulum in *Vrina* conspectum fuit, mox lapidem, novaculis exscindendum, subesse comrainati sunt &c.

THESIS XLV.

Sic Consultationes & Concurrentiæ, in Casu difficili, & morbis gravioribus, & summè periculosis, cum *Medicis Aliis*, vel non, vel raro admodum, & non, nisi coactè habentur, & admittuntur; Quia unusquisque sua adhibere gestit *Singularia*, jam verò, cùm alter alte-

rius *Singularium* Naturam, & vires nesciat, (nescit autem omninò, quia *Singularia* sunt) vel alter sua recommendare *Singularia*; alter verò *Medicamenta* convenientia ex *Officinis Pharmaceuticis* ordinare, nititur, animorum subinde dissensus prognascitur, & æmulatio; Quâ verò ratione, quâ conscientia, & quò tandem successu, & eventu, talis habeatur *Concurrentia*, penes *Rationales* quosvis candidum esto *judicium*.

THES. XLVI.

Et sanè, ut fateat, quod verum est, non video, quomodo *Rationalis Medicus*, ad *Concurrentiam* cum alio vocatus, prioris *Singularia* approbare, in quibus usum eorundem consentire possit, nisi *Empiricum* agere, ac eventum *Curationis fortune*, vel *temeritati* committere velit; Si enim media ad *Curationem* necessaria ignoret, quomodo de ejusdem successu, & eventu certus esse poterit?

THES. XLVII.

Nec levis subindè prognascitur *Arrogantia*; dum enim vident, & experiuntur, hoc vel illud *Singulare* bono interdum adhiberi successu, eò tandem deveniunt, ut morbos omnes, solis, & paucis aliquot *Singularibus* curari posse existiment; adeoque salutem omnem ipsis solis attribuunt, cum tamen, si quarantur, ipsi rationem reddere nesciant, an ex *Artis* præscripto, an verò *fortunâ*, vel casu, vel ex *Accidenti* processerit *Curatio*.

THES. XLVIII.

Arrogantia porro hæcce parit *Contemptum*, pessimæ matris filium; qui alios pariter invadit, & exercet *Medicos*, ac ipsos *Pharmacopæos* excruciat; Illos, dum misello vulgo, ac credulo nimis popello, speciosè satis persuadere fatagunt, quàm citò, quàm tutò, quàmque jucundè suis *Singularibus* remedi morbis possint, quos *Medici* alii, *Singularibus* non instructi, vel vix, vel non, nisi longo tempore, portionibus longis, multoque medicamentorum, ad nauseam usque exhibitorum, usu, curare valeant. Hos verò, dum eorundem, vel ignorantiam in rebus Pharmaceuticis, vel in preparandis Medicamentis negligentiam, vel in taxando avaritiam, vel in vendendo, ac substituendo fraudes, & malitiam, & nescio, quot defectus allegare, & accusare laborant.

THES. XLIX.

Ne verò, si plura dicerem, *veritas odium pariat*, digito compesco labellum; hoc tantum superaddens, quod & summa Rei esse, & impium pariter, ac invidum mihi semper visum fuit, scilicet, quod paucissimi hactenus de suis *veris*, & *Approbatis Singularibus* dictis posteritati quicquam revelaverint, vel reliquerint; cum tamen secum reputasse debuissent, se non sibi, sed *Reipublicæ* natos esse; atque adeò, si quid utilis, si quid boni, commodique ad publicam *Proximi salutem* à se proficisci, ac redundare possit, id, ex quodam quasi *Natura debito*, exsolvi debuisse; & quamvis sciam magnum dici postulatum, petere communicationem, descriptionem, Processum &c. hujus, vel illius *Singularis* dicti, utpote, quæ longo labore, sumtuque interdum non parvo comparata, & propterea non cuilibet statim pro palanda, sed in secreto reservanda esse, dicuntur, ut & aliis subinde, in Arcana Naturæ penetralia scrutandi, surrogetur occasio; Larvam tamen esse hanc excusationem, ac latitare ut plurimum aliud quicquam, extrà omnem videtur controversiam;

Christianam enim Charitatem, utpote quæ nos omnes, ut quilibet, talento suo, salutem Proximi promoveat, devincere invicem fatagit planè taceo; Nec meum profus facio, quod *Renatus Moreau* *vers. ad C.* hæc de re scripsisse legitur, dum ait; *Rutam contritam naribus, & ori*
 37. *Schol. Sa-* *Epilepticorum Impositam liberare agros ac etiam perfectè sanare, ob-*
lernitan. p. servat *Michaël Sanavorola*; subditque, *hoc præsidium pro secreto,*
 435. *& Singulari, tenendum, quod tamen omnibus pro palandum sit, ac re-*
velandum; quoniam talia subticere, videtur peccatum in Spiritum
Sanctum. Ex quibus verbis (sunt verba Moreau) discent Chymista,
Argyræ, Circulatores, Circumforanei, Arcanorum Transcriptores,
& quicumque, se Remedia, Arcana, Secreta, & Singularia habere, profi-
tebuntur, pessimè agere; non solum, quia, ut plurimum falsa pro veris,
inepta pro sinceris, vana pro certis præstatiis, venditant; Sed etiam
quia, quæcumque tandem illa sint, subticent, & agris, & Medicis Dog-
maticis, qui pro suspectis semper remedia illa ἀλόγα, aut ab ἀλόγοις
hominibus suppeditata, habent.

Sed hoc tantum cujuslibet Speculationi, Rationi, & Candori perpendendum remitto, nimirum, cum constet Omnes omninò ho-

mines, & præsertim, qui literis adducti sunt, quicquid boni agant, quicquid intendant, & quicquid ingeniorum acumine inveniunt, vel invenire studeant, id omne, *Fama*, ac nunquam interiturae Nominis sui gloriae gratia; vel sacra *Auri* ac *divitiarum* fame, agere; Quæ tandem causa sit, Cur Tot, etiam Clarissimi Viri, è viventium numero, ad priores abeant, qui tamen, de suis *Singularibus* dictis, ne tantillum quidem *Posteritati* relinquant? Tantum autem abest, ut ex fordida quadam Avaritia, quæ *Empirica Sectæ cognata* quadam, ac *Nutrix est à Bonis Medicis* id fieri, concedam, ut potius vitium hoc alienum planè ab iisdem esse, atque adeò de *Impostoribus* tantum dici existimem, quod dicitur: *Reperti sunt Complures, qui Experientias aliquas, nullis forsitan Rationibus innixas, nacti, easdem studiosè custodire, celare, velare, ac abscondere studuerunt; non, quò Artihonorem, sed quò sibi lucellum aliquod majus compararent, ut, quod sine speciali eorum consensu, veluntate, ac deceptorie liberalitatis munificentia, Remedium obtineri non posse putabant, ægri, præmiis ab ipsis Celatoribus, tanquam ex Captivitate, redimerent.*

Raymund.
Mind. Tbr.
Med. c. 9.

Non equidem latet, quod vulgò, & verè quidem dicitur, *Neminem esse obligatum, Arcana, & Singularia sua in Vulgus propalare; Item, Medicamenta Prostitutione vilescere, &c.* Respondetur enim, aliud esse, propalare *Singularia in Vulgus*, hoc est, illiteratis quibusvis, & à *Medicina alienis, Mulierculis* puta, *Idiotis &c.* eadem manifestare, ac concedere; Aliud verò, *Orbi Literato, Medicorumque familia* communicare Eadem; Aliud item esse, quod *de Jure*; aliud autem, quod *ex Christianæ Charitatis debito* fieri dicitur; Unde *Medicamenta, etiam singularissima, quæ in Ægrotantium Salutem, & Artis Incrementum, aliis communicantur Medicis, nec prostitui, nec prostitutione vilescere, dici possunt; nisi qui dicat, (quamvis absurdè dicat) Artem nostram, & olim, & à primis ipsius incunabulis, egregiè fuisse prostitutam, & jamdum prostitui enormiter; Quàm ingenuè enim, & quàm candidè Primi Artis Parentes, quicquid in imis scientiæ, & Experientiæ Medicæ habuerunt penetrabilibus, Posteritati communicaverint, negare non potest, nisi qui Artem negare ipsam audeat malevolè; Et quantà quæso ipsorum Laude, (ut quicquam tantum de nostro hocce dicam Seculo) quandoque*

Poste-

Posteritatis Commodo, sua nobis *Inventa*, verè *Singularia*, commu-
 nicarunt hactenus *Anatomici*, *Venas* puta *Lactæas Mesaraicas*; *Dis-*
Casspar Afell. *Job. Georg.* *Etum Pancreaticum*; *Glandulosa Chyli Receptacula*; *Vasa Lactæ-*
Virfungus. *Thoracica*; *Vasa Lymphatica*; *Ductus Salivales*; *Nobilem item*
Johan. Eec- *Sanguinis Circulationem*; & *Singulares circa eandem habitas, eidem.*
qvetus. *que accommodatas Observationes*; *Curiosam de Offis Cribriformi*
Th. Bartho- *usu speculationem, &c.* Sic à *Pathologicis*, & *Practicis Celeberrimi-*
linus. *mis, quibus Novi, vel rari quicquam observare licuit, integras ha-*
Jo. Hornej. *bemus Morborum Historias, Observationes Medicas, Casus Raros.*
Olaus Rud- *Enarrationes, Epistolas Medicinales, Consilia, Consultationes, Anno-*
beckius. *tationes, Curationes insignes &c.* ita ut *Charta deficere videatur, f-*
Harveus. *Præclara omnium, qui hâc in parte de Artis Incremento, & Bonu-*
Gvern. Rol- *publico, optimè mereri allaborârunt, exprimere deberem nomina;*
finckius. *Sic Exoticorum Periti suam Nobis non subticuerunt Herbam Thee,*
Conr. Vict. *Chinam China, Cavee, Crapp, Terram Catechu &c.* Quemadmo-
Schneider. *dum nec Curiosi Alii Inventa sua, quæ quovis modò ad Artis, vel*
Incrementum, vel Ornamentum facere, visa sunt, occultare rati sunt;
Quæ inter insignis Modernorum Instrumentorum Anatomicorum,
Chymicorum & Chirurgicorum apparatus, de Inventorum Candore
testatur ingenuè; ita ut tantum absit, ut Ars Nostra, sincerâ Eorum,
quorum jam mentio facta est, communicatione, & propalatione
prostituta esse dici queat, ut potius insigne exinde Incrementum sum-
fisse videatur.

Jos. Querc- *Soli verò Singularium Inventores plerique Sua unâ secum se-*
ctanus. *peliri malunt, quàm ut Eorum hæres fiat Posteritas; Quamvis enim*
Osw. Crol- *hocce nostro Seculo non defuerint Viri Excellentissimi, quorum in-*
lius; *genus in Bonum Publicum Candor tantus fuit, ut ea, in quibus vell-*
Dan. Senn. *novi, vel Singularis, & Arcani quicquam, longâ experientiâ depre-*
Hadrianus *henderunt, non sibi servarent, sed in publicam Omnium Ægrotan-*
à Mynsicht. *tium Salutem, & nunquam intermorituram Eorum memoriam, Lite-*
Jo. Hartm. *ris consignarent, ac usui facerent publico; Plurimi tamen & præfer-*
AngelgSala. *tim, qui suis Singularibus nimium quantum fidunt, iisdemq; omne*
Gv. Rolfinc. *Curationis punctum præ aliis soli absolvere gestiunt, Experimenta*
Jo. Schröd. *sua planè subticent, adeoq; nec sibi de honesta Nominis existimatio-*
Franc. Joël. *ne, nec Arti de Incremento, nec Proximo de emolumento, prospice-*
Jo. Zwelfe- *re laborant.*
rus. &c. &c.

THES. I.

Aliud ergò quicquam latitet, necesse est; quod ipsum, vel *Invidiam* quendam, vel quendam *pudorem* esse, existimo; si ex *invidiâ* subticentur *Singularia*, fit istud; vel respectu *Ægrotantis proximi*, vel *Curantis Alterius Medici*; si respectu *illius*; impium planè, inhumanum, & *Christiano Medico* Indignum est, subticere, ac sibi servare ea, quæ, si vera sunt, Sanitati, Vitæ, & Summo adeò proximi Bono, prospicere possent; Idem enim si superiorum Seculorum fecissent *Medici*, nec aliter *Rei Medicorum* consulissent *Publica*, per *Apollinem Medicum*, & *Æsculapium jurarem*, nec eos, qui *Singularis* quicquam subticent, tantum scire, & habere, undè, & ex quo sua *Singularia* dicta conficere valerent. Si verò respectu *hujus* id fiat, ab Eruditis, Dogmaticis, & Rationalibus *Medicis* aliis, nihil, vel parùm curari, auguror; præsertim, cum per *Dei gratiam*, & Clarissimorum, ac de *Republicâ Medicâ* & *Proximi salute* optimè meritorum *Virorum* studia, & diligentiam, tanta nobis in *Pharmacopoliis* publicis, & Privilegiatis pariter, quàm apud *Classicos* Autores quosvis suggeratur *Remediorum*, & *Medicamentorum* approbatorum copia, ut, quod, ex *invidiâ paucorum*, *Publico* denegatur, *Multorum Candor*, utrâque manu liberaliter satis nobis porrigat, & exhibeat. Et, si, e. g. Idem malum *Hypochondriacum* convenientibus, appropriatis, omnibusq; Bonis *Medicis*, notis *Medicamentis*, curatur in *Galliâ*, quod, per ignota *Singularia* dicta *Antihypochondriaca*, ab uno, vel alterò dicitur curari in *Germaniâ*; quid tum postea? Ita, ut *Varandæus*, Regius in *Academia Monspeliensi* Professor, scitè satis dixisse, legatur: *Illæ Remedia esse optima, quæ minimè sint Secreta, & Singularia, sed notissima, utpote certiori experientiâ confirmata.*

Jur. Hipp.

Primeros. l. 1
de Vulgi Er-
rorib. c. 12.

THES. II.

Cùm verò de *Christiano*, Bono, ac Conscientioso *Medico* talem præsumere, & prædicare *invidiam*, nefas sit; in alteram potius abire sententiam, scilicet ex modesto quodam pudore plerumque subticeri *Singularia*; ita enim hujus nostri præprimis Seculi genius fert & conditio, ut, quemadmodum in aliis plurimis, sic etiam in *Medicinâ*, Novitati plus, quàm par est, indulgere, nil novi sit; unde tan-

tus ingeniorum excitatur pruritus, tantaq; Singularitas, ut, quilibet ferè *Nova* invenire, *Singularia* tractare, *Singularia* præparare, idemq;ve, nisi omnes, plerasq; tamen Morborum Curationes, perficere gestiât; ita, ut in tantum *Singularia* dicta succrevisse videantur numerum, ut, & Tituli, ac Nomina tandem deficere, & integra Pharmacopolia iisdem, si colligantur, impleri posse, plus quam manifestum sit.

THES. LII.

Pudet autem omninò plerosq;ve, ut de suis *Singularibus* dictis quicquam certi proferant, multò minùs Ingredientia, ac præparandi rationem, utendiq;ve modum, candidè manifestent; Hoc enim factò, emerito ut plurimum suffunduntur pudore, propriâq; confertur turpitudine, ipsi tandem fateri coguntur, ipsorum *Singularia*, vel pene esse *Vulgaria*, vel *aliorum Inventa*, ab ipsis verò *mutata* quodam modo, *correcta*, inq;ve *aliam* vel *consistentiam*, vel *colorem*, vel *formam* quamcunq;ve, esse *redacta*; sic enim quotidiana experientia testatur, quod pleraq;ve, etiam vulgatissima non rarò *Officinalia*, per se, & prout in *Dispensatoriis publicis* præscribuntur, ac à *Pharmacopæis nostris*, & ipsorum *ministris*, quotidie dispensantur, vel levitantum mutata, & correcta, sub specioso *Singularium* prætextu, & titulo, gassatim quasi circumferantur, vendantur, & exhibeantur; quod ipsum *Primerosius* innuisse creditur, dum: *Osservavi*, inquit, *multos astutè sua* (hoc est, *Singularia*, & *Secreta* dicta) *occultare, ne, si à Medicis innotescerent, risum moverent; Vulgaria enim Remedia, forsân inepta, pro magis secretis, à multis prædicantur, quæ nemini velare volunt, prudenti sanè consilio, quia nihil habent, quod Secretum, vel Singulare dici debeat.*

lib. 1. de vulg.
Errorib. c. 12.

THES. LIII.

Et, quod majus est, mirari meo quidem loco satis neq;veo, quod & *Novelli* quidam *Practici*, qui nudiustertius *Medicinam* facere, ac *Ægrotantes* visitare inceperunt, hodiè statim de suis *Experimentis* & *Singularibus* gloriari audeant; quæ tamen res, sicut admiratio juxta, ac risu digna est; ita altioris sanè indaginis, quamvis pauca momenti, esse, videtur; *Judicii* enim imbecillitatem an dicam, *Arrogantiam*, vel ex eò tantum apparere constat, quod, dum *Ma-*

rum,, ac Præceptorum suorum æmuli, fictitiis, ac opinativis suis *Singularibus* dictis, tales sæpè imponant *Titulos* ac *Nomina*, quæ risu, & cachinno digna sunt, rem ipsam, virtutem scilicet sui *Singularis*, & operandi rationem, vix ipsi intelligere videantur; Sic E.g. inter alia (integros enim possem, nisi partim honoris ergò, partim risûs compescendi gratiâ abstinerem, allegare *Catalogos*) dicta *Singularia*, datur *Pulvis in Acutis*, *Pulvis in Peracutis*; sed, quæ? qualis? quanta? Ergòne *Omnes Morbi Acuti*, & *Peracuti*, unius, ejusdemq; erunt generis? Non est; cum enim dentur, qui sunt à *Causâ frigidâ*, ut *Apoplexia*, *Catarrhus suffocativus*, *Lethargus* &c. in *Senibus*; cum dentur, qui sunt à *Causâ calidâ*; & *totius dicti Substantiæ*; ut, *Febres ardentes*; *Malignæ, cum, & sine Petechiis* &c. Cum dentur, quorum natura in *inflammatione* consistit, ut: *Phrenitis*, *Peripneumonia*, *Pleuritis* &c. quâ, quæso, *Methodô*, indiscriminatim exhibebitur, quâ ratione in morbis, à *Causis contrariis* productis, & quomodo *Contrariis Indicationibus*, unicus æquè satisfaciet *Pulvis in Acutis, & Peracutis*? Non video.

THES. LIV.

Et hac occasione, & ex tanto rerum abusu, evenit tandem, ut, quibus nulla unquam facta, nec concessa est, *Medicinam* faciendâ potestas, & licentia, indifferenter, impunè, & non sine summâ sacræ *Artis* ignominia, multorumq; ægrotantium damno, & interitu, *Medicos* agant, *Medicinam*q; faciant; Ita enim *Pharmacopœi* ple-riq;ve, *Barbitonsores*, *Balneatores*, ac *Dentifrangibili*, non pauci; *Pastores Pagani*, *Agyrthæ*, *Circumforanei*q; quilibet, *Artem* exercent *Medicam*, *Singularia* effingunt, & jactitant, insignesq;ve *Artis* nostræ *Doctoribus* excitant molestias; Idem passim facere audent, qui per aliquod temporis intervallulum *Chymicorum* *Laboratoriis* inhæserunt; hi enim statim, atq; vel ignis tantum gradûs moderari, vel unum, alterumq;ve processum expedire didicerunt, in mundum universum abeunt, *Chymicos* se profitentur, ac nil, nisi *Singularia*, *Secreta*, & *Arcana* olent, & sapiunt; cum tamen omnis plerumq;ve literaturæ planè expertes sint, & curiosum non tantum *Vulgi* genus, sed *Magnos* interdum etiam *Medicos*, *Magnosq; alios Singularium, & Arcanorum* amore raptos, egregiè ut plurimum decipere, sumtuososq;ve

processus fugâ non rarò absolvere, soleant; Nihilominus tamen fo-
Raym. Mind ventur Hi à Magnaribus Impositores, ac in Aulis, in Hominum pernicio-
Tbren. Med. em, nutriuntur; cumulantur honoribus, Præmiis; ampliusq; afficiuntur
cap. 9. Stipendiis. Et quâ deniqve Artis injuriâ, quodvis aliud hominum

genus, ut sunt *Pictores, Pistores, Laniones, quadrati item Rustici, Op-*
liones, Carnifices, Vetula, Saga, Præcentrices, Cingari, Harioli, Cr-
stallanantes, & nescio, quæ hominum farrago, falcem, non temen-
 minus, quàm insolenter, in nostram messem immittat, est, quod (v-
hic etiam Loci) insigniter doleat Medicorum familia, atqve ita tan-
 scitè pariter, quàm Verè cum *Medicina Lugente* exclamare cogatur

Mind. Thr. *Domus mea, domus Medicationis est, Vos autem fecistis eam Spelun-*
Med. cap. 8. *cam Latronum;* Nam & hæc malè feriatorum hominum turba, illuc
 ad quod nata, & educata est, vitæ genus, petulanter deserit, ac *Ar-*
Medica illotas, & pestiferas manûs malitiosè admovet, *Aquas destil-*
lat, Simples, Compositas, Preciosas; Medicamenta varia preparat
Singularia, Secreta, Arcana jactitat; agrotantes visitat; Medicamen-
ta exhibet; curat; necat; enecat; mortificat; & hæc quidem omnâ
 impunè, & re quasi optimè gestâ, & quasi nullus amplius superfit *Ma-*
 gistratus, qui tantam malitiam, fraudes, & scelera, severè vindicare

aut velit, aut valeat; *Impudicum enim hoc Hominum Genus Toti Ar-*
multum fastidii, tædii, difficultatis, ærumna, despectûs, ac odii peperit
cùm de cogendâ magis pecuniâ, quàm de mortaliûm salute sollicitum, E-
emungendis solummodò crumenis addictum fuerit, nihil autem reipsa
vel, quod collaudandum foret, parùm præstiterit. Ac neq; hoc ade-
condolendum forsân existeret, nisi, præter ejusmodi rapinas, tot homi-
num cædes, ac homicidia Republicæ clamarent; Prób dolor! quod
ab Agyrts his interfecti? Quot in extremam pauperiem simut, ac
corporis calamitatem, acti? quot in floridâ juventute præmature ne-
sunt traditi? Medicinam, in manu inscii positam, esse gladium in ma-
nu furiosi, quis nescit? At, quid furiosus? mactabit, non defendet
occidet, non proteget; ledet, non sanabit. Ita igitur hi, omni arro-
gantia, ac fastu, referti, Præceptiones omnes Medicas illudentes, Indi-
cationes, ad curationis viam instituendam necessarias, negligentes, com-
currentium Symptomatum observationes despicientes, etatum, tempe-
raturarum, climatum, anni temporum, ac constitutionum, imò & cau-
sarum progressarum vix ullam rationem habentes, vespertilionum mo-

re in Medicinam involant. Et reverà plaga est hæc Hominum, justè
 Dei Judicio iis hominibus irrogata, qui sese à Veræ Medicinæ Legi-
 bus, Præceptis, Fide, ac Experimentis, subtrahentes, hisce Aucupibus
 Corpora sua credunt.

THES. LV.

Et sic tandem verum esse experimur, quod dicitur: Dato uno
 absurdo, sequuntur Plura; Et, si Medici ipsi in tantos rapiantur Ab-
 usus, quid mirum, si, ex malo Exemplo, idem faciant & alii; Sic e-
 nim omnes runt, ac dissolvuntur *Bonæ leges*! Sic nullus amplius ob-
 servatur *Medicinalis ordo*! Ita quidem, ut iis etiam nonnunquam in
 Locis, unde abusus istius emendationes expectandæ erant, exlex
 quilibet sit, vel esse tamen velit; nec ulla extet *Medicinalium Taxa*,
 nec tot annorum spatio habeatur *Pharmacopoliolorum Visitatio*, sed re-
 um *Medicinalium* omnium extrema suboriatur *confusio*!

THES. LVI.

Quam tamen Morum, & Geniorum Dyscrasiam, easque quæ
 inde promanare assolent, inconvenientias, & exorbitantias maxi-
 nè detestantur, & abhorrent quibus *Proximi Salus*, *Posteritatis a-*
nor, & *Bonum publicum* cordi magis est, quam ut ipsos purum pu-
 um, & sordidum istud *Privatum Commodum* occæcare planè valeat,
 atque adeò unanimi voto mecum vovent, ut in pristinum restituatur
Ars; Tandem!

Sit Pudor, & tandem Veri Respectus & Æqui!

Et hæc sunt, quæ de *Singularibus* dietis dicere constitui. Quæ
 quinque autem de moderno *istorum* pariter, quam *Nobilissime Chy-*
miae Abusu incidenter passim dixi, bono (sanctè testor) dixi animo!
 atque adeò solenniter protestor, me contra sincerum *Veræ Chymiae*
 exercitium, nec dixisse quicquam, nec unquam dicendi habuisse a-
 nimum; Si quis verò est, cujus

Conscia Mens falsi de se putat omnia dici,

Is secum habitet, ac consideret, in quantam, per tot, tantosque
Abusus, Medicina, & Moderna præprimis Praxis, abierit hæctenus
 barbariem! atque ita nec Vitio, nec Invidiæ mihi vertat, quod di-
 xerim, quod *Verum, & palàm est Omnibus.*

COROLLARIA.

I.

*Galen. in li-
bro ad Th. r. 1
sibul.*

Ars Medica (utpote quæ Unicum habet Subjectum, Unicum Finem, Unicamque Methodum) *Una est; & Medicina* vocatur;

II.

Ergò *Medicina Galenica, & Spagirica* dicta, non differunt Specie; & consequenter

III.

Utriusque Medicinæ Doctoris Titulus valdè dubius est.

IV.

In Morborum Curatione idem ferè Processus, qui in Forensi datur Judicio; excepto solo Leuterandi, & Appellandi Beneficio;

V.

Reus est Æger, vel Patiens; Actor Morbus; Testes sunt Signa Morborum; Patronus Causæ, vel Advocatus, est Natura; & Judex tandem est Medicus.

VI. Sic

VI.

Sicut autem in Forenfi Judicio facile ab-
 olvi dicitur, qvi *Favorabilem* habet *Judicem*;
 sic tutius etiam curatur *Patiens*, qvi *Favorabi-*
em, hoc est, *Rationalem*, & *Methodicum*
 habet *Medicum*.

VII.

Rationalis verò *Medicus* non *Gravis*, &
temerarius Judex est; sed quemadmodum in ali-
 is; sic etiam in ferendo judicio, & dicendâ, su-
 per *Morbi* eventu, sententiâ, non *temerè*, nec
precipitanter, sed *cautè* procedit, & *Rationa-*
liter;

VIII.

Atque adeò, cum *Morborum Acutorum* Hippocrates
 non certas omninò, neque *Mortis*, neque *Sa-* Sect. 2. A-
lutis esse *predictiones*, noverit; phor. 19.

IX.

In *Non Acutis*, & *Morbis quibusvis*
 certi quicquam circa eventum indifferente præ-
 dicere, ac divinare, absurdum;

X.

Plerisque autem *Ægrotantibus*, vel nullo
 etiam

etiam apparente lethali signo, mortem præcere, suspectum esse, fatetur;

XI.

Omne enim imminentis Mortis Prægnosticum, absque lethali signi apparentiâ latum, falsum, & temerarium est.

XII.

Qui Dolorem capitis diuturnum, & per menses aliquot durantem, à Cerebri Exulceratione provenisse, statuit, absque fundamento statuit.

